

Handläggning	Andreas Oskarsson	Boverket
Direkttelefon	0520 – 49 54 24	remiss@boverket.se
E-post	andreas.oskarsson@trollhattan.se	Ert dnr: 2787/2022
Datum	2023-08-23	
Dnr	2023/00371	

Remissvar om ”Boverkets förslag till föreskrifter om översiktsplan; med konsekvensbeskrivning”

Detta svar har tagits fram av kontoret för Tillväxt och hållbarhet vid kommunstyrelsens förvaltning (nedan benämnd kommunen).

Sammanfattning

Ökad arbetsbelastning och kostnad för kommuner

Arbetsbelastningen och kostnader för översiktsplaneringen ökar påtagligt med de nya föreskrifterna. Särskilt under införandefasen och särskilt för kommuner med färre resurser. Kommunerna kommer att behöva fördela om resurser för att uppnå lagkravet. I remissen underskattas konsekvenserna för kommunerna.

Praktisk tillämpning av föreskrifterna

Det finns oklarheter kring hur identifikationerna enligt föreskrifterna ska användas i praktiken. Det finns ett behov hos kommunerna att göra lokala anpassningar och preciseringar av identifikationerna som sannolikt kommer innebära en skillnad i hur kommunerna tillämpar föreskrifterna. Denna variation i hur föreskrifterna tillämpas kommer sannolikt påverka förväntad nytta.

Tidsplanen för införande av föreskrifterna bör förlängas.

Nyttor med föreskrifterna

Det finns en stor osäkerhet i nyttorna som redovisas vilket inte framgår i remissen. Ett flertal av de nyttor som redovisas är inte en följd av föreskrifterna. Det framgår inte heller att majoriteten av de redovisade nyttorna kan förväntas först på lång sikt när en stor del av kommunerna tagit fram digitalt tillgängliga översiktsplaner.

Ekonomiska konsekvenser för skattebetalarna redovisas inte och nyttan för medborgarna redogörs inte för på ett tillfredställande sätt.

Ställningstagande

Kommunen är inte emot ambitionen som föreskrifterna syftar till. Kommunen avstyrker dock förslaget utifrån att den praktiska tillämpningen av föreskrifterna behöver utredas och beskrivas närmare. Därtill bör konsekvenserna beskrivas på ett tydligare och mer sakligt sätt.

Synpunkter

Kommunen ser vissa fördelar med en standardisering och samordning av översiktsplaneringen i landet. De fördelar kommunen ser överensstämmer huvudsakligen med fördelar som Boverket identifierat. Kommunen ser dock vissa risker med föreliggande förslag som redogörs för i detta yttrande.

Det är viktigt att föreskrifterna inte blir ett hinder för det praktiska arbetet med översiktsplanering i kommunerna. En nationell standard för översiktsplanering behöver anpassas utifrån dess konsekvenser.

Kommunen ser ett behov av att Boverket är beredda att lyssna på kommunerna angående framtida förändringar som behöver göras i föreskrifterna. Det är kommunerna som kommer att tillämpa föreskrifterna och det är hos kommunerna som kunskap om föreskrifternas konsekvenser kommer att växa fram.

Precis som digitaliseringen av detaljplaner bidrar digitaliseringen av översiktsplaner att vidare befästa rådande samhällsplaneringssystem i Sverige. Öppenheten och villigheten att diskutera huruvida nuvarande system är det mest lämpade för samhällsutvecklingen minskar i takt med att mer resurser investeras i det nuvarande systemet. Detta kan på sikt få stora effekter och det hade varit lämpligt att föra ett resonemang om detta.

Tidplanen som föreslås för införande av föreskrifterna bedöms vara för snäv och bör förlängas. Det är viktigt att kommunerna är redo för införandet av digitala översiktsplaner innan kravet kommer. Att krav ställs för tidigt och innan föreskrifterna är tillräckligt genomarbetade kommer att få oönskade konsekvenser.

1 Författningsförslag

1 kap. Innehåll och definitioner

2 § Att kravet omfattar ändringar av översiktsplaner innebär att digitala ändringar av översiktsplaner kommer behöva göras för icke digitala översiktsplaner. Resultatet blir vissa delar av kommunens översiktsplan finns i digitalt format och andra inte. Detta

kan försvåra användningen och tillämpningen av översiktsplanen samt medföra kostnader som är oproportionerliga för nyttan med ändringen av översiktsplan. Det finns därmed en risk att kommuner väljer att inte ändra sina översiktsplaner även vid behov. Vilket kan leda till en högre andel översiktsplaner som är inaktuella i sitt innehåll.

2 kap. Övergripande bestämmelser

4 § I författningskommentarerna för denna paragraf anges att detta även gäller aggregerad information. Kommunen ställer sig frågande till hur detta avses bevakas för exempelvis information i olika kommuners översiktsplaner eller information som olika myndigheter tillhandahåller? Var läggs ansvaret för att bevaka aggregerad information mellan kommunerna och andra myndigheter? Det är inte rimligt att varje enskild kommun ska ansvara för att hålla koll på all offentlig lägesbestämd digital information. En granskning hade behövt ske innan planen ställs ut på samråd.

3 kap. Identifikation av översiktsplanens innehåll

3 § Med de identifikationer som förslås ser kommunen en risk att olika kommuner väljer att hantera identifikationerna på olika sätt. Detta kan leda till att nyttan som Boverket framhäver med möjligheten att göra jämförelser och sammanställningar minskar.

Kommunen upplever vid en snabb översyn att:

1. Vissa vanliga mark- och vattenanvändningar saknas. Exempelvis saknas vatten utan möjliga inslag av verksamheter och anläggningar. Även verksamheter där omgivningspåverkan inte preciseras saknas.
2. Vissa mark- och vattenanvändningar är väldigt detaljerade för den övergripande nivå som översiktsplaneringen utgör. Exempelvis finns identifikationerna energiförsörjning och energiproduktion som båda ryms under identifikationen teknisk infrastruktur.
3. Det finns otydliga gränser mellan vissa identifikationer, vilket gör det otydligt vilken identifikation som ska användas i vilket fall. Exempelvis tillåter identifikationen resecentrum enligt sin beskrivning inget som identifikationen kollektivtrafik inte tillåter. Det finns ett stort antal identifikationer som kan användas för bebyggelse i tätort som huvudsakligen innefattar bostäder. Identifikationen stadsnära landsbygd beskriver snarare var landsbygden är lokaliserad än vad som tillåts i form av mark- och vattenanvändning. Som Boverket framhåller så har kommunerna även möjligheten att redovisa en

- markanvändning som exempelvis resecentrum i sin översiktsplan även om identifikationen är kollektivtrafik.
4. Ibland saknas tillräckliga preciseringar i identifikationerna. Exempelvis finns ingen identifikation för en särskilt typ av bostad. Om kommunerna exempelvis vill precisera en- och tvåbostadshus för ett område i sin översiktsplan kommer de sannolikt att välja olika tillvägagångssätt.
 5. Identifikationerna kommer att behöva preciseras bortom sina egna beskrivningar vilket blir upp till varje kommun att göra. Därtill finns outtalade hierarkier i identifikationerna. Detta förväntas leda till att kommunerna använder identifikationerna på olika sätt. Exempelvis kan vissa kommuner välja att precisera en användning genom de mer detaljerade identifikationerna medan andra kommuner väljer att använda de mer generella identifikationerna av mark- och vattenanvändningen och precisera dessa genom beskrivande texter eller utvecklingsinriktningar.
 6. Vissa identifikationer beskriver värden i mark- och vattenanvändningen snarare än mark- och vattenanvändningen i sig. Exempelvis kulturmiljö och naturmiljö.
 7. Det upplevs av föreskrifterna som att beskrivningarna till identifikationerna måste följas. Kommunen ställer sig frågande till vilken grad har kommunerna möjlighet att förklara vad användningen (identifikationen) innebär och till vilken grad identifikationen sätter begränsningen för vad översiktsplanen tillåter? Om beskrivningarna ska tolkas så snävt som de är skrivna riskerar de att bidra till att det blir vanligare att detaljplaner och efterföljande lovärenden inte följer översiktsplanen. Om kommunen exempelvis vill tillåta verksamheter med begränsad omgivningspåverkan inom område som i översiktsplanen är utpekade för verksamheter med hög omgivningspåverkan; kommer utökad förfarande krävas eftersom detta inte följer översiktsplanens intentioner?

Det som redogörs för i punkterna ovan förväntas bidra till att varje kommun behöver hitta egna sätt att använda och precisera identifikationerna utifrån sina lokala förutsättningar. Anpassning utifrån lokala förutsättningar kommer att vara nödvändigt, inte minst för att uppnå 3 kap. 6 § plan- och bygglagen. Vilket förväntas leda till att kommunerna tillämpar identifikationerna på olika sätt. Därmed försvåras sammanställningar och jämförelser utifrån informationen i kommunernas översiktsplaner, vilket påverkar nyttan med föreskrifterna.

Kommunen ser en ökad risk att tolkningar görs enbart utifrån identifikationerna av den geografiska informationen och att nyanserna i texten i översiktsplanerna, som fortsatt kommer att behövas, därmed undermineras eller glöms bort.

Kommunerna har ofta andra styrande dokument utöver översiktsplanen som vägleder mark- och vattenanvändningen. Detta berörs inte av föreskrifterna. Risk att vägledande information för efterföljande planering och prövning förbises kan följa av att större vikt läggs vid enbart den digitala informationen i översiktsplanerna.

4 § Tabellen innefattar mer än enbart riksintressen. Riksintressen bör särskiljas från andra skydd.

Kommunen noterar att föreskrifterna blir ett nytt krav att redovisa riksintressen geografiskt i översiktsplanen. Riksintressen kan ändras efter att översiktsplaner antas. Att redovisa riksintressen i översiktsplanen medför en risk för feltolkning av riksintressen i de fall riksintressen ändras efter översiktsplanens antagande genom att handläggare och andra aktörer enbart tittar i översiktsplanen. Risken finns redan idag och bör inte påverkas i högre grad av föreskrifterna.

Kommunen påpekar att det på sikt kan meddelas ytterligare miljökvalitetsnormer. Det krävs att föreskrifterna revideras i samband med att sådana beslut tas för att kommunerna ska kunna digitalt redovisa hur potentiella framtida miljökvalitetsnormer kan uppnås.

2 Inledning

2.2 På väg mot en enhetlig och digital samhällsbyggnadsprocess

Alla aktörer tillämpar inte digital information, vilket särskilt berör medborgare, Aktörer som inte kan behandla digital information kan inte heller ha nytta av informationsdelningen.

2.4 Vad som ska uppnås

2.4.1 Ger stöd till kommunerna att uppfylla lagkrav

Vad gäller att uppfylla lagkravet om att översiktsplaner ska kunna tillgängliggöras och behandlas digitalt kommer kommunerna inte att behöva lägga tid på att själva reda ut hur de ska uppfylla lagkravet. Intentionen med lagändringen var dock aldrig att kommunerna själva skulle säkerställa hur de uppfyller lagkravet. Lagändringen har alltid förutsatt att föreskrifter tas fram.

Vad gäller innehållet i en översiktsplan kommer varje kommun även fortsättningsvis själva behöva säkerställa att de uppfyller lagkraven. I det avseendet kan föreskrifterna, och i praktiken programvarorna, enbart bidra med en påminnelse om vad en översiktsplan måste innehålla enligt lag.

2.4.2 Möjliggör att återanvända information

Möjligheten att återanvända informationen i olika delar av samhällsbyggnadsprocessen är inte en unik funktion med en enhetlig identifiering och beskrivning av översiktsplanens information. Föreskrifterna behövs inte för att skapa denna nytta. Kostnadseffektivitet i användningen av informationen hävdas utan jämförelse med kostnaden för införandet.

2.4.3 Möjliggör gemensamma systemlösningar

Möjligheten för gemensamma systemlösningar finns utan en enhetlig identifiering och beskrivning av översiktsplanen. Föreskrifterna bidrar främst till att aktörer kan utveckla systemlösningar som de vet uppfyller lagkraven som alla kommuner måste uppfylla.

På sikt risk för ökad monopolisering och minskad konkurrens genom att en högre tröskel sätts för att ta sig in på marknaden.

2.4.4 Möjliggör analyser

Översiktsplanen redogör inte för vad som faktiskt byggs och informationen i översiktsplanen kan således inte användas för att följa upp utveckling av bostadsbyggandet. Vilket är det exempel som ges på analyser. Men föreskrifterna kan på sikt möjliggöra för andra typer av analyser.

Det generella påståendet om vad analyser kan bidra med är inte en följd av enhetlig identifiering och beskrivning av översiktsplanens information. Analyserna behövs därtill ofta inför att ställningstaganden görs i översiktsplanen.

2.4.7 Möjliggör nationellt tillgängliga översiktsplaner

Kommunernas översiktsplaner kan tillgängliggöras nationellt på en gemensam plattform utan en enhetlig identifikation och beskrivning av översiktsplanernas information. Nyttan med föreskrifterna är att informationen i alla kommuners översiktsplaner på sikt kan finnas tillgängliga i digitalt format.

2.4.8 Effektiviserar myndigheters och andra aktörers arbete

Om förväntan är att det ska vara möjligt att enbart läsa identifikationerna och beskrivningarna finns det en ökad risk för feltolkningar i myndigheternas arbete. Det kommer fortsatt att vara nödvändigt för kommuner att göra lokala preciseringar och förtydliganden som nyanserar identifikationerna och beskrivningarna. Dessa förtydliganden måste beaktas i myndigheternas arbete.

2.4.9 Möjliggör genomförande av Inspire-direktivet

Direktivet ställer krav på ytterligare arbete som behöver göras av kommunerna i samband med införande av föreskrifterna.

2.5 Alternativa lösningar

Alternativa lösningar för att uppnå liknande nyttor och vinster berörs inte. Exempelvis antas uppskattade ekonomiska vinster vara kopplade till dagens krav, arbetssätt med mera. Att ändra andra krav och arbetssätt kan ge liknande nyttor.

2.5.1 Nollalternativ

Nollalternativet innebär även att kommunerna kommer att ha mer resurser att arbeta med andra frågor. Exempelvis att driva en kvalitativ översiktsplanering eller lägga fokus på helt andra samhällsviktiga frågor inom verksamheten. Snarare än att lägga tid på att uppfylla de administrativa krav som föreskrifterna medför. Detta blir mer påtagligt för kommuner med färre invånare.

Det är inte givet att föreskrifterna kommer att bidra med ökade möjligheter för en digital samhällsbyggnadsprocess inom kommunerna jämfört med dagsläget. Denna är till stor del möjligt redan idag för de kommuner som är beredda att investera de resurser som krävs.

2.5.3 Föreskrifter för delar av översiktsplanens information

Identifikationerna i föreskrifterna speglar lagkraven i plan- och bygglagen. Översiktsplaner kommer sannolikt även framåt att innehålla mer information än vad lagen ställer krav på. Det kan således finnas information i översiktsplanen som inte tillgängliggörs digitalt eftersom den inte överensstämmer med någon av de identifikationer och beskrivningar som finns i föreskrifterna.

2.7 Kostnadsmässiga och andra konsekvenser

Som Boverket påpekar så innebär att enhetligt system ett större kundunderlag. Detta är dock i jämförelse med om programvaror skulle tas fram för ett begränsat antal kommuner och aktörer. Dagens programvaror som används för översiktsplaneringen används av fler aktörer än kommunerna och till många olika saker. Dessa programvaror har således ett ännu större kundunderlag än vad de nya programvarorna kommer att ha. Samtidigt är svenska kommuner en liten del av marknaden för dagens programvaror och har liten möjlighet att påverka hur programvarorna utformas.

Föreskrifterna kan ge kommunerna större inflytande över programvarornas utformning.

På samma sätt som ett större kundunderlag gör det lättare att ta fram nya programvaror blir det samtidigt kostsamt för kommunerna att uppfylla lagkraven genom att ta fram egna programvaror och system. Kommunerna kommer att bli beroende av programvarorna och kommer inte kunna uppfylla lagkraven utan dem. Och även om ett enhetligt system kan bidra till ett större kundunderlag så begränsas kundunderlaget för nya programvaror till kommunerna och de som arbetar med att ta fram översiktsplaner åt kommuner. Med ett begränsat kundunderlag sätts ett tak på hur många kostnaderna kan fördelas på. En viss konkurrens finns hos programleverantörerna även om den är begränsad till ett fåtal leverantörer. Väldigt specifika programvaror behöver således tas fram för ett begränsat kundunderlag. Samtidigt sätts en hög tröskel för företag att i senare skede, efter införandefasen, ta sig in på marknaden. Föreskrifterna kan på sikt förväntas bidra till en ökad monopolisering och minskad konkurrens på marknaden. Vilket riskerar att ge kunderna, alltså huvudsakligen kommunerna, mindre inflytande över programvarornas utformning.

Därtill är det inte givet att de nya programvarorna helt kan ersätta nuvarande programvaror som kommunerna använder. Föreskrifterna kan därmed bidra till att kommunerna har behov av ytterligare programvaror snarare än alternativa programvaror.

Föreskrifterna kommer således att medföra påtagliga ökade kostnader för kommunerna och ett ökat beroende av externa aktörer.

Konsekvensen att företag behöver anpassa sina produkter efter föreskrifterna landar i slutändan som konsekvenser för kommunerna i form av ökade kostnader, vilket innebär att det är konsekvenser för skattebetalaren. Företagen kan ta betalt för sin investering, det kan inte kommunen. På samma sätt är resurser övriga myndigheter lägger på framtagande och införande av föreskrifterna konsekvenser för skattebetalarna. Konsekvenser för skattebetalarna redovisas inte.

Angående innovation och utveckling av nya produkter kan föreskrifterna i tidigt skede förväntas leda till att programvaror som är mer begränsade och fokuserar på att kommunerna kan göra det som föreskrifterna ställer krav på. Förhoppningsvis kan föreskrifterna på sikt leda till att innovation men detta är inte givet. Även om kommunerna kan gå ihop och ställa krav på programvaruleverantörerna så är kommunerna beroende av programvarorna för att uppfylla lagkravet. Kommunerna

kommer ha möjlighet att byta mellan att fåtal programvaror men möjligheten att inte köpa in en programvara för att leverantören inte ger kommunerna vad de vill ha kommer inte finnas. För de allra flesta kommuner kommer framtagande av en egen programvara inte vara en möjlig lösning.

Lantmäteriets rapport som omnämns pekar främst på icke kvantifierbara nyttor när det kommer till översiktsplaneringen. De potentiella ekonomiska vinsterna berör huvudsakligen inte översiktsplaneringen.

2.8 Arbetsmetod

Konsekvensbedömningen bör göras mot de krav som ställs idag i lagstiftning. Mycket fokus läggs på hur vissa kommuner frivilligt valt att arbeta. Skillnaden i lagkrav medför en påtaglig kostnadsökning för kommunerna.

4 Ikraftträdande och informationsinsatser

4.1 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Om programleverantörerna ska uppfylla de krav som kommuner ställer kan de behöva tid. Men de kan också strunta i att uppfylla kommunernas krav. Kommunerna är fortfarande beroende av programvarorna även om de inte får vad de hade önskat.

5 Konsekvenser

I slutändan är det medborgarna som drabbas av och de ekonomiska konsekvenserna landar på skattebetalarna. Detta framgår inte i remissen.

5.1 Övergripande konsekvenser av författningsförslaget

Boverket hävdar att ÖP-modellen 3.0 kommer att bidra till en effektivisering av planarbetet och antyder att detta kommer att väga upp för den tid som behöver läggas på formalia i samband med införande av föreskrifterna. Då ÖP-modellen 3.0 inte finns tillgänglig för kommunerna att ta del av kan kommunerna inte lämna synpunkter om detta. Kommunen anser dock att föreskrifterna inte ska vara beroende av ÖP-modellen 3.0 som kommer att vara frivillig att tillämpa. Föreskrifterna i sig kommer att medföra att mindre tid kan läggas på produktivt arbete inom översiktsplaneringen, alternativt att kommunerna behöver lägga mer tid på översiktsplaneringen och därmed ta tid från annat eller anpassa tidplaner. För kommuner med mindre resurser får detta är särskilt påtaglig konsekvens då det ofta kan vara en person som arbetar med översiktsplanering. Att som ensam handläggare uppfylla detta lagkrav, utöver allt annat som ska göras är en stor ökning i arbetsbelastning.

5.2 Företag

5.2.2 Tidsåtgång och administrativa kostnader för företag

Kommunen vill påpeka att informationen i översiktsplanerna inte blir mer tillförlitlig bara för att den är digitalt tillgänglig. Därmed kan inte heller förutsägbarheten förväntas öka. Det kan i stället finnas en risk att det skapas en övertro till att informationen i översiktsplaner är korrekt när kontakten med kommunerna minskar i samband med att olika aktörer tar del av informationen i kommunernas översiktsplaner.

Att jämföra förutsättningar för etablering i olika kommuner enbart genom information i översiktsplanerna kan vara mindre lämpligt. Det är förstått upp till företagen att själva göra den avvägningen, men nyttan överskattas sannolikt.

5.2.3 Andra kostnader och förändringar för företag

De enskilda företagen kan ta betalt för den tid de investerar. Kostnaderna läggs sedan på kommunerna och därmed skattebetalarna.

5.2.4 Hur företags konkurrensförhållanden påverkas

Kommunen bedömer att företagen som tillhandahåller programvaror främst har en möjlighet att etablera sig på marknaden i samband med införandefasen av föreskrifterna. I efterhand kommer de att vara svårt för nya företag att konkurrera med de redan etablerade företagen. Nya företag kommer att behöva lägga tid på att ta fram en helt ny programvara. Där föreskrifterna medför en hög tröskel in på marknaden och att bara ta sig till att uppfylla lagkraven är en stor investering. Efter det måste företagen kunna erbjuda kommunerna något som de redan etablerade företagen inte kan, antingen bättre pris eller bättre funktioner, användarvänlighet och så vidare. Därefter måste de börja sälja detta till kommuner som redan har en fungerande programvara som uppfyller lagkraven och som implementerats i kommunens verksamhet. Kommunerna kommer därtill enbart att vara intresserade av att titta på detta när det börjar bli aktuellt med ett större omtag av kommunens översiktsplan, uppskattningsvis en gång var 10–15 år. Om kommunerna därtill kommer i gång mer aktivt med kontinuerlig översiktsplanering och större omtag av översiktsplanen blir ovanligare kan möjligheten att ta sig in på marknaden minska ytterligare.

Föreskrifterna kan på sikt förväntas medföra en ökad monopolisering och minskad konkurrens på marknaden.

5.4 Kommuner

Föreskrifterna ställer krav på hur mark- och vattenanvändningen måste identifieras och beskrivas. Detta medför krav på planeringen och utformningen av planen och kan således anses påverka det kommunala självstyret. Kommunerna kommer att hitta vägar framåt för att ta hänsyn till de lokala förutsättningarna utan att begränsa det kommunala självstyret. Kommunernas olika vägval kommer sannolikt att få en effekt på den förväntade nyttan som redovisas.

Väldigt få kommuner kommer att ha möjlighet att utveckla egna programvaror. Antalet programvaruleverantörer kan förväntas minska. Beroendet av ett fåtal programvaruleverantörer kommer således öka.

Att påstå att kundunderlaget är stort är godtyckligt. Sverige har bara 290 kommuner. Sedan tillkommer att antal företag som kan tänkas köpa in programvaror. Oavsett hur många företag som kan tänka sig att köpa in programvarorna så är kundunderlaget begränsat även om det är förutsägbart. Kundunderlaget för varje företag kan förväntas påverkas påtagligt för varje aktör på marknaden.

Kontinuerlig översiktsplanering underlättas sannolikt inte utan lagändringar avseende processen för framtagande av översiktsplaner. Programvarorna kan inte förväntas främja att översiktsplanen hålls aktuell.

Föreskrifterna kommer bidra till att handläggning av översiktsplaner, åtminstone under införandefasen, blir mer tidskrävande.

5.4.1 Ekonomiska konsekvenser för kommunerna

Ekonomiska konsekvenser för kommunerna bör bedömas utifrån de krav som ställs idag och de krav som införs. Att jämföra med hur vissa kommuner arbetar idag är inte en lämplig bedömning av konsekvenser av föreskrifterna.

Även för de kommuner som arbetar digitalt idag kommer föreskrifterna att kräva ny programvara, programlicenser, viss kompetenshöjning och support för upprättande av databaser. Vissa resurser som läggs av kommuner som redan arbetar digitalt kommer att kunna fördelas annorlunda. Men även för kommuner som redan arbetar digitalt innebär föreskrifterna ökade kostnader. Det är exempelvis inte givet att nya programvaror helt kan ersätta gamla programvaror. Föreskrifterna kan snarare ställa krav på ytterligare en programvara.

Kostnaderna blir höga på kort sikt i förhoppning om potentiella osäkra vinster på längre sikt. Kostnaderna för kommunerna klargörs inte i remissen men har sannolikt

underskattats. Det spekuleras kring nyttorna och mycket är enbart förhoppningar, där det praktiska genomförandet riskerar att medföra ett obekvämt uppvaknande. Därtill erhålls förväntad nytta från föreskrifterna främst inte av kommunerna. Att då lägga kostnaden på kommunerna anses vara olämpligt.

5.4.2 Finansieringsprincipen

Boverket argumenterar att den kommunala finansieringsprincipen inte är tillämplig för denna författning utifrån att kravet på att uppgifter i en översiktsplan ska kunna tillgängliggöras och behandlas digitalt redan är infört i plan- och byggförordningen. Och att föreskrifterna enbart reglerar hur detta ska ske.

Konsekvenserna borde utträtts närmare redan innan plan- och byggförordningen ändrades då många konsekvenser främst är kopplade till kravet på att översiktsplaner ska utformas så att uppgifterna i dem kan tillgängliggöras och behandlas digitalt, snarare än föreskrifternas utformning. Då kommunen inte kan se att detta gjordes inför lagändringen är det lämpligt att detta görs inför införande av föreskrifterna.

Föreskrifter kommer sannolikt inte medföra att kommunalskatten behöver höjas även om det kan vara en bidragande faktor. Dock kommer föreskrifterna otvetydigt innebära att kommunerna behöver prioritera om annan verksamhet, åtminstone under införandefasen som kan pågå under flera år. Detta blir särskilt påtagligt för kommuner med färre resurser.

5.4.3 Följdeffekter för översiktsplaneringen

Föreskrifterna kan innebära att översiktsplaner i högre grad kommer att redovisas uteslutande i digitala format. Detta kommer att göra det svårare för delar av befolkningen att ta till sig informationen i översiktsplanen. Om kommunerna ska lägga tid på att redovisa översiktsplanen på ett flertal olika sätt ökar kostnaden för översiktsplaneringen ytterligare.

5.5 Allmänheten

Se även ovan, 5.4.3.

Allt kommer i slutändan att bekostas av skattebetalaren. Detta belyses inte i remissen. Nyttan för medborgarna beror i sin tur på hur andra aktörer kommer att ta vara på informationen i översiktsplanerna. Föreskrifterna i sig garanterar inte nytta för medborgarna även om den på sikt kan bidra till detta.

Kommunen ställer sig frågande till vad Boverket menar med att rättssäkerheten för den enskilde ökar när samtliga samhällsinstanser vid bedömning utgår ifrån ett enhetligt system. Samtliga samhällsinstanser ska redan idag utgå ifrån samma information i översiktsplanerna. Kommunen ser inte att tolkning av översiktsplaner kommer att underlättas av föreskrifterna.

Stadsdirektör
Said Niklund

Kontorschef Tillväxt och hållbarhet
Jörgen Hansson